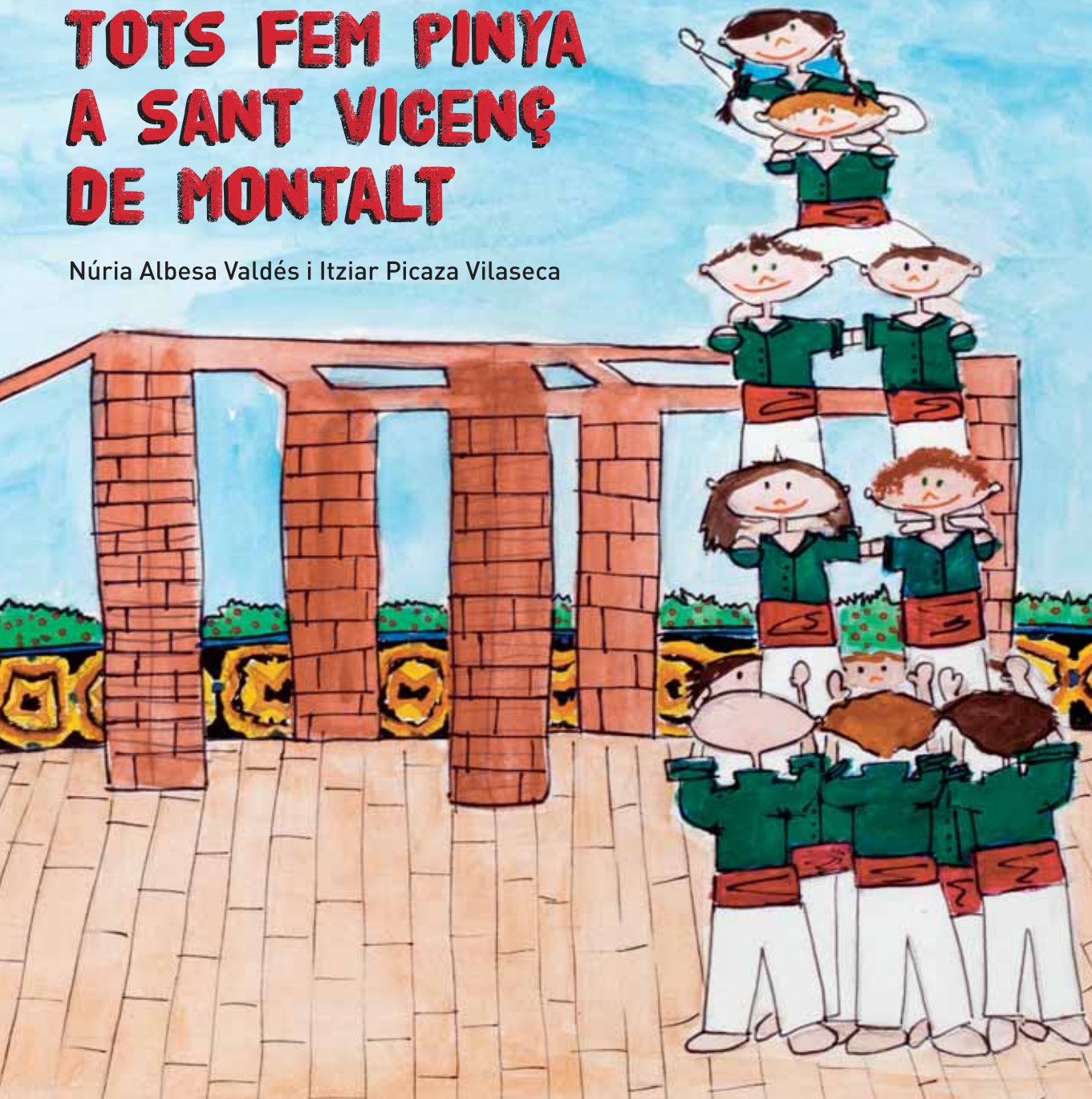

TOTS FEM PINYA A SANT VICENÇ DE MONTALT

Núria Albesa Valdés i Itziar Picaza Vilaseca

TOTS FEM PINYA A SANT VICENÇ DE MONTALT

Núria Albesa Valdés i Itziar Picaza Vilaseca

Primera edició abril 2014

Edita Ajuntament de Sant Vicenç de Montalt

© d'aquesta edició Ajuntament de Sant Vicenç de Montalt

© del text Núria Albesa Valdés

© de les il·lustracions Itziar Picaza Vilaseca

Disseny i impressió La Impremta d'Argentona
Dr. Samsó, 39 · Argentona · Tel. 93 756 07 20

DL B-7517-2014

P R E S E N T A C I Ó

Quan era petit, la meua mare m'explicava uns contes increïbles perquè jo m'anés adormint mentre ella desplegava tota la seva imaginació i s'inventava històries de ratolins, conills, pirates o qualsevol cosa que li vingués a la ment. I aquella estoneta es convertia en el moment més màgic del dia.

El meu pare també m'explicava contes, però ell tenia menys imaginació que la mare i sempre m'explicava la mateixa història, la d'un nen que sortia amb el seu pare a buscar bolets i li ocorrien mil aventures.

Des d'aleshores ja ha plogut molt, i el nen que escoltava els contes que li explicaven els seus pares ara té tres fills, als qui també va explicar mil i una històries quan eren petits. I aquella estona abans d'anar al llit en què seia amb ells per gaudir plegats de la lectura és un dels moments més especials que recordo de la seva infància.

És cert que hi havia vegades que arribava cansat de la feina i potser no em venia gaire de gust passar 5 o 10 minuts llegint, però un cop que m'hi posava... m'adonava que valia la pena, perquè en aquella estoneta màgica, els meus fills prestaven tota l'atenció del món, els seus ulls i la seva ment s'obrien a la imaginació i se submergien en mons de fantasia que els feien ser més feliços, i a mi també!

Actualment, vivim immersos en la societat de les noves tecnologies, que han suposat molts canvis en el nostre estil de vida. N'hi ha prou de veure l'interès que els adults, els adolescents i també els infants mostrem pels ordinadors, els videojocs, els mòbils o les xarxes socials. Aquests canvis són inevitables en una societat en constant evolució, però no hem de permetre que desapareguin els bons costums, les tradicions, el contacte humà, les estonetes màgiques, la imaginació, la creativitat... i, en definitiva, tot allò que ens fa créixer com a persones.

És per això que, a vosaltres, pares i mares, us convido a mantenir viva la tradició d'explicar contes als vostres fills i filles. És clar que no tots tenim la imaginació suficient per inventar històries, però el que sí tenim és la sort de comptar amb persones com la Núria Albesa i la Itziar Picaza, que ens regalen uns contes boníssims, com aquest que teniu entre les mans, en els quals ens hem de recolzar, i de pas fomentarem en els nostres fills el gust per la lectura des de petits, que és una de les millors herències que podem deixar.

El que us deia, no deixem mai d'inventar històries i d'explicar contes!!!

Miquel Àngel Martínez i Camarasa
Alcalde de Sant Vicenç de Montalt

Després d'un temps esperat, per fi arribaven les vacances d'estiu! Eren un premi merescudíssim. L'últim dia que la Bruna va trepitjar l'Escola Sot del Camp, portava una eufòria immensa al damunt. Estava contenta no només perquè ben aviat començaria el casal d'estiu i podria continuar veient els seus amics, sinó també perquè aquell mateix vespre podria passar temps amb l'avi Climent. Aquella nit els tres germans (en Marcel, en Bernat i ella) es quedaven a càrrec del seu avi. Els pares de la Bruna marxaven a sopar a un restaurant de Barcelona perquè celebraven que feien anys de casats.

—Avi, oi que m'explicaràs un conte abans d'anar a dormir?

—Procura portar-te bé fins aleshores. Avui tinc un d'aquells contes que no et deixarà dormir.

—Explica-me'l... Vaaaaa!

ESCO

La Bruna va devorar el sopar i va arrencar a córrer cap al llit. Estava molt emocionada i no volia perdre més temps. Els seus ulls semblaven dues taronges de tant que els obria.

—*Hi havia una vegada un nen ben petitó que va aprendre a tocar el cel amb la mà. Pujava i pujava ben amunt, a molts metres de terra.*

—*Volava? Que tenia poders màgics, aví?*

—*Potser sí que tenia poders. Era casteller, Bruna. I tenia el poder més bonic de tots: la valentia. Aquell xiquet s'havia convertit en el nen més valent de tot el poble.*

—*Per què tothom l'admirava?*

—*Perquè era molt menut, Bruna. Tenia tanta confiança en els seus amics que no tenia por de caure. Per poder tocar el cel, tots els seus amics de la colla s'havien d'agafar ben fort i fer pinya. En un obrir i tancar d'ulls ja era a dalt del castell, coronant-lo.*

L'avi Climent es va passar gairebé una hora explicant a la Bruna com s'aixecava un castell. Aquell nen petit va captivar els cinc sentits de la petita i aviat es va adonar que alguna cosa li resultava familiar en tota aquella història.

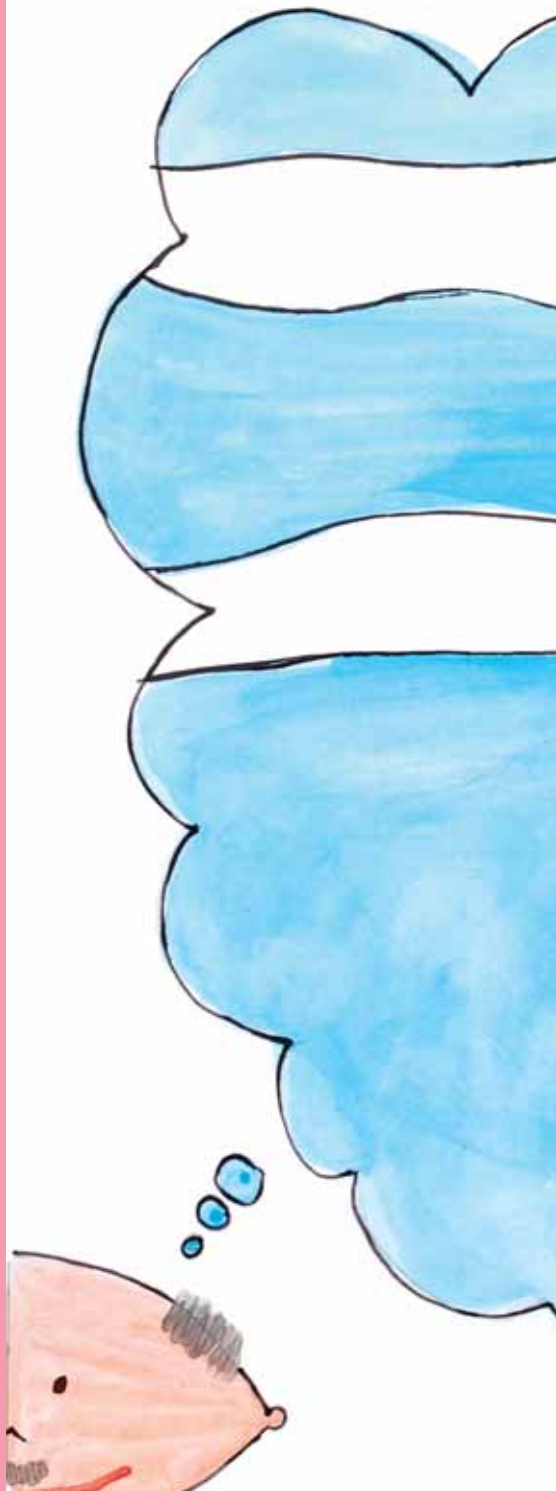
—*Si t'explico un secret, em promets que t'adormiràs?*

—*Sí, avi.*

—*A mi el que més m'agradava de tocar el cel amb la mà era veure com la mare m'aplaudia. Sempre venia a veure'm, a les diades. Va, Bruna, a dormir.*

—*Però... aleshores el petit casteller ets tu?*

L'avi Climent va apagar el llum de l'habitació i la Bruna va adormir-se de seguida. El seu avi era un heroi i en el fons ella volia assemblar-s'hi una mica.

La Bruna va parlar amb els seus germans. Els va explicar que volia que Sant Vicenç de Montalt també tingués una colla castellera. Estava decidida, però no podia fer-ho pas tota sola.

—*Marcel, Bernat, oi que m'ajudareu?*
—va dir la Bruna.

—*És complicat coordinar tanta gent...
Mira els Capgrossos de Mataró! Són un munt de persones...*

—*Tens raó, Bernat. Coordinar tanta gent és difícil. Però, sabeu, per provar-ho no hi perdem res.*

Tots tres estaven entusiasmats amb la idea que havia tingut la seva germana petita. Ho farien! Aconseguirien fer una colla castellera del no-res. De ben segur que l'avi Climent s'emportaria una sorpresa immensa quan sabés el que estaven tramant.

L'endemà mateix, van posar fil a l'agulla. Primer de tot, havien de saber com anava això de formar un colla castellera. Era una feina que requeria molta empenta, però també molt de seny.

—Nois, l'avi em va explicar que en una colla sempre hi ha gent de totes les edats. Comencem per aquí, no? —va dir la petita cridant d'alegria.

—Exacte! Hi ha gent de totes les edats. Per això proposo que cadascú parli amb els seus amics i coneguts. Tots tres tenim edats diferents! Bruna, tu busca enxanetes i acotxadors. En Marcel i jo ens encarreguem de la base del castell i la pinya. Hem de trobar nens i nenes costi el que costi!

—Bernat, tu encarrega't de trobar músics. Bruna, tu parla amb la Júlia i entre totes dues feu córrer la veu a l'escola. Jo miraré de fer propaganda per tot arreu i procuraré que l'avi no se n'assabenti.

Tots tres van deixar un full damunt l'escriptori de l'estudi i van anotar les tasques que havien de fer.

La Bruna era una nena petita, però extremadament tossuda i impacient. De seguida va trucar tots els seus amics i va proposar-los de trobar-se al Parc dels Gabrielistes aquella mateixa tarda. Va procurar que la trucada fos misteriosa i intrigant.

Bingo! No es va equivocar gens ni mica. A les cinc en punt eren tots allà, a la porta d'entrada del Parc dels Gabrielistes. Es van asseure en rotllana, al costat de l'estany, i va explicar als seus companys què portaven entre mans els tres germans. Va reproduir el mateix conte que l'avi Climent li havia explicat.

—*Qui voldria tocar el cel amb la mà?*

—va preguntar la Bruna.

Molts dels seus companys van fer que no amb el cap. Era una idea que els espantava. La petita Bruna els va ensenyar moltes fotografies dels castells que construïen les altres colles d'arreu de Catalunya. Castells grandiosos, sí, però l'enganeta sempre somreia.

—*No tingueu por, primer començaríem pels castells més petits... Fins i tot duríem un casc com els herois!*

En Bernat, el germà mitjà, volia encarregar-se de trobar els músics. Ell tocava la guitarra, però sabia que els castellers no tocaven aquest instrument, sinó que tocaven la gralla. Va plantar-se a l'Escola de Música L'Oriola i va trobar uns quants nois de la seva edat, companys de classe.

—Ei, nois! Que sabeu on puc trobar grallers? Estem muntant una colla casteller a Sant Vicenç i necessitem gent que hi vulgui participar.

—L'Esteve i en Pol segur que t'ajudaran, Bernat! Tots dos són grallers i de tant en tant van a Mataró a ajudar els Capgrossos.

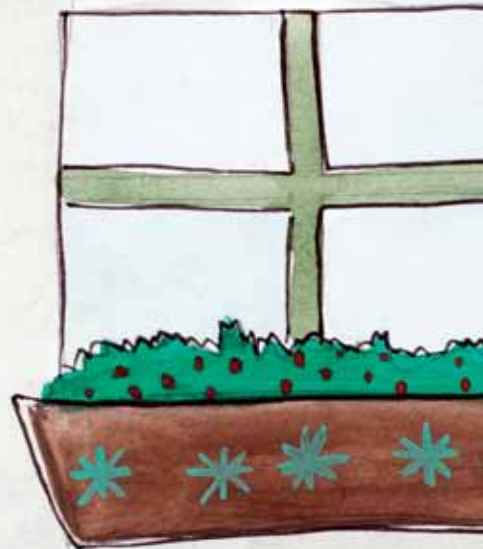
—Sí, coneixen gent del Cau Jove que han fet castells alguna vegada.

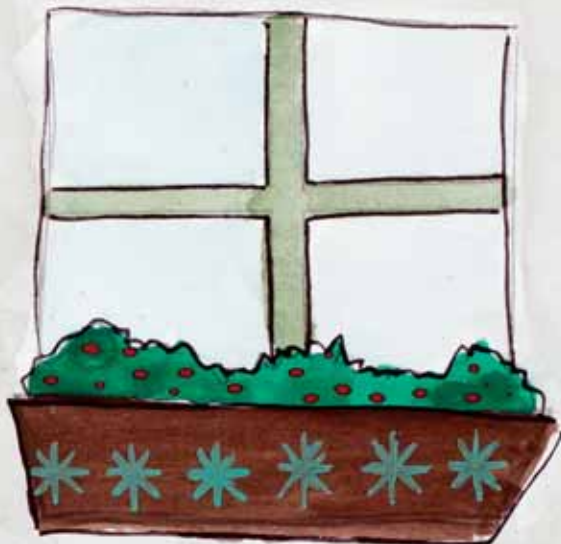
—Geniaaaa!

En Bernat els va ensenyar unes pancartes que havia fet ell mateix. Eren molt vistoses. «Es busquen nens valents que vulguin tocar el cel amb la mà», deia el cartell. Va penjar-ne un parell a l'entrada de l'escola.

—Molts nens ho veuran i ens trucaran!

—Que tingueu molta sort, nano!

El germà més gran, en Marcel, va anar al Cau Jove uns dies més tard. Ell era un noi organitzat i s'havia passat molts dies pensant la manera com podia convèncer els nens del Cau Jove. Els tenia preparada una xerrada... amb uns convidats sorpresa!

—*Bé, després d'explicar-vos de què va tot això, us tinc una sorpreseta preparada! Us presento en Tomàs, l'Òscar, la Clàudia i la Martina. Tots ells són Capgrossos i...*

La Martina, la més petita d'aquella trobada, va interrompre en Marcel.

—*Allà a la plaça, hi ha uns quants amics castellers que us volen ensenyar com es fa un castell. Som-hi!* —va dir la nena.

Tots els nens van sortir al carrer esvalotats. Al carrer hi havia persones de totes les edats vestides amb camises blaves. Entre ells s'ajudaven a posar-se la faixa.

Al cap de poca estona van veure com s'alçava el castell. Van quedar bocabadats! La Martina, l'enganeta, pujava molt, molt i molt de pressa al capdamunt del castell. Semblava tan fàcil...

—*Jo també en vull aprendre!* —va cridar en Martí.

Tots els nens somreien.

Dies més tard, els tres germans i uns quants amics més havien organitzat una xocolatada darrere l'església, on hi havia l'aparcament. Ja estava tot a punt. Hi havia tallers per als nens i paradetes on venien samarretes fetes a mà, pins i banderes. Tot el poble estava empaperat amb les pancartes d'en Bernat! No només ho havien de saber els nens i les nenes de Sant Vicenç de Montalt, sinó també els pares, les mares, els avis, les àvies, els tiets, les tietes, els cosins i les cosines. Volien involucrar tot el poble. Volien fer pinya.

—*Quan serà la primera trobada castellerà?* —va preguntar l'alcalde a en Marcel.

—*El dia 31 de juliol, a dos quarts de sis. Ens trobarem davant del Centre Cívic.*

—*No pateixis, Marcel, us deixarem una aula amb pissarres i així podreu planificar-ho amb tranquil·litat.*

En Marcel estava molt il·lusionat. Els tres germans veien que la idea de la petita Bruna prenia forma. Però necessitaven trobar el cap de colla...

ES AVUSQUEM
MENS VALENS
QUE WUQUIN
TOCAR EL CEL

J
O
S
O
C
C
A
S
T
E
L
L
E
R

M

S

L

PINS

ATA

Els tres germans van anar a buscar el seu avi a Mataró. Quedava un dia per a la trobada al Centre Cívic. Seria tot un èxit; i és que, a la xocolatada, les famílies i els nens van quedar molt impressionats per la iniciativa dels tres germans. Van trucar al timbre de casa de l'avi Climent.

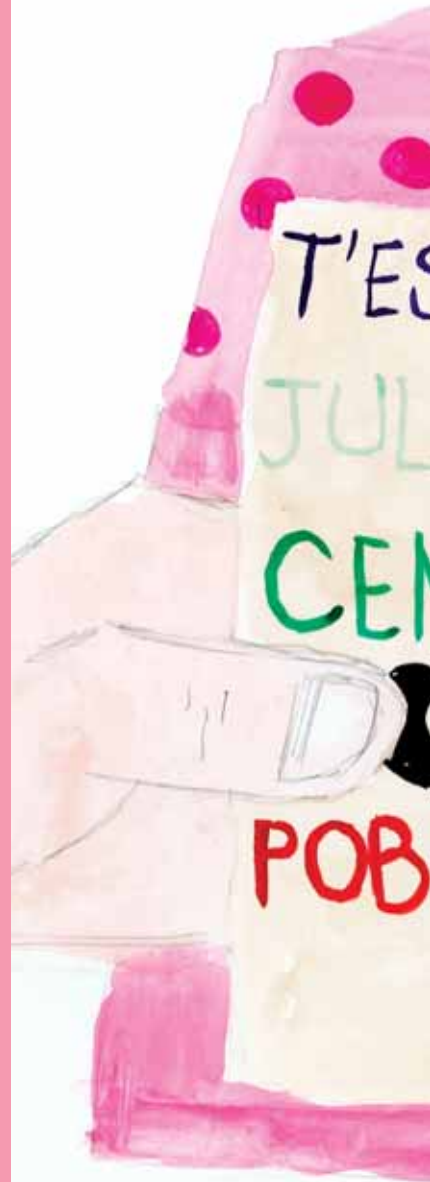
—Aviii, baaaaaaaixa!

—Bruna, ets tu?

—Corre, vine! Baaaaaaaixa!

L'avi va veure els seus néts a la porta, esperant-lo. Li duien un sobre amb una targeta. Va obrir el sobre i va llegir què hi deia: «T'esperem el dia 31 de juliol a les sis al Centre Cívic de Sant Vicenç de Montalt. Pobre de tu que hi faltis!!!!!!»

Van acomiadar-se i van marxar tan de pressa com havien vingut. L'avi Climent es va quedar molt encuriolit.

ESPEREM EL DIA 31 DE
IOL A LES SIS AL
NTRE CÍVIC DE SANT
CENG DE MONTALT
RE DE TU QUE HI
FALTIS!!!!!!

L'avi Climent va entrar al Centre Cívic a les sis, tal com deia la nota dels seus néts. Només entrar, va veure unes fletxes que li indicaven el camí. Va obrir unes portes corredisses...

—Però...

Hi havia molta gent en aquella sala. Tots ells van apartar-se i van deixar que l'avi Climent pogués llegir el missatge que hi havia a la pissarra. «El que més m'agrada de ser casteller és tenir un cap de colla com tu.»

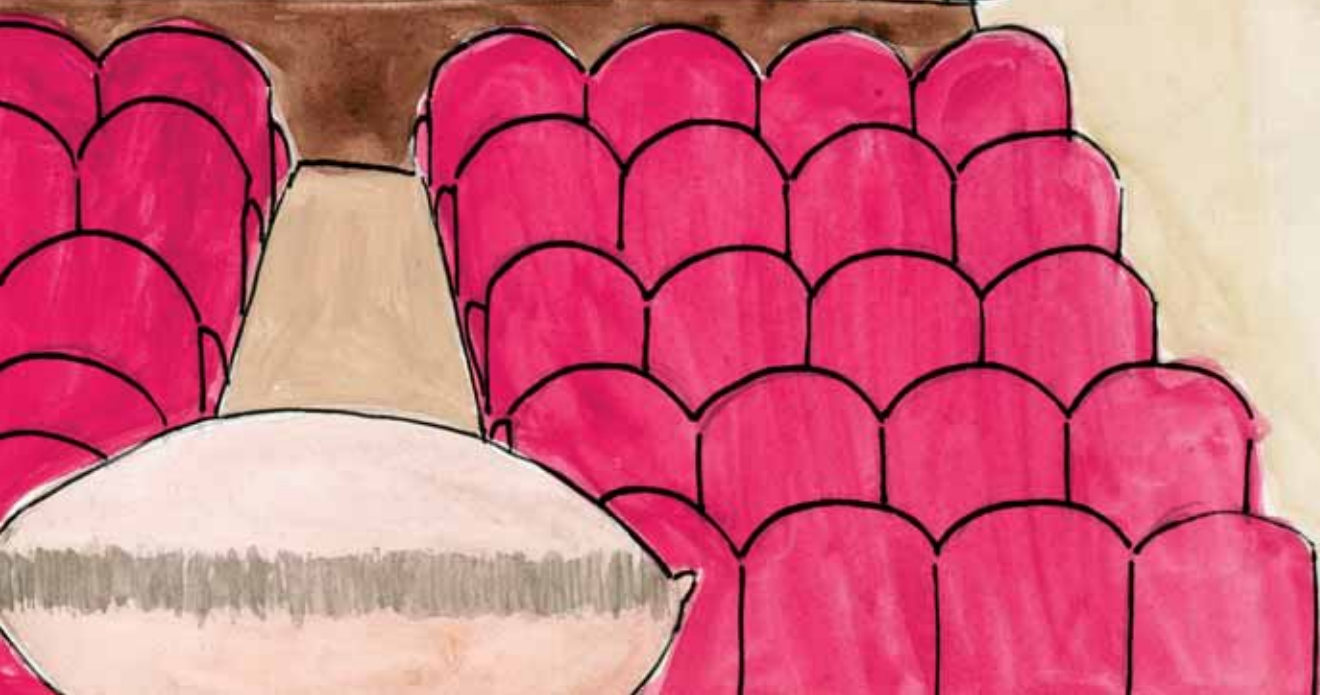
Va somriure molt i va abraçar els seus néts durant molta estona. Els va donar les gràcies a cau d'orella.

—*Quan voleu començar, castellers?*

Aquell dia van decidir com organitzarien els assajos, de quin color seria la seva camisa, com es distribuïrien les posicions...

EL QUE MÉS
M'AGRADA DE SER
CASTELLER ÉS
TENIR UN CAP DE
COLLA COM TU!!

El gran dia havia arribat i feia un dia radiant! Sant Vicenç de Montalt ja tenia colla castellera i havia d'ensenyar al món els castells que havien assajat durant els últims mesos. Havien vingut moltes colles castelleres: els Capgrossos, els de Vilafranca, els Castellers de Sants, els Minyons de Terrassa... La plaça estava plena de gom a gom.

La Bruna pujava d'enxaneta i en Bernat i en Marcel formaven part de la pinya. Els castellers de Sant Vicenç de Montalt van inaugurar la diada amb la construcció d'un dos de cinc.

—*Vaaaaa! Amunt, enxaneta!*

El castell era segur, no trontollava. La Bruna va coronar el castell i el van descarregat net. Quina gran diada per als nous castellers!

L'avi va parlar amb els seus néts:

—*Nois, m'heu fet el millor regal del món. No només és valent qui corona un castell. És valent qui fa grans projectes del no-res, qui lluita per fer realitat un somni. I, sabeu, vosaltres, per a mi, sou els més valents de tots.*

Els castellers

Sens dubte, la construcció de castells és una de les tradicions populars més arrelades del nostre país. Amb més de dos-cents anys d'història, els castellers troben l'origen en la muixeranga, una dansa antiga del País Valencià que els catalans van adoptar ben entrat el segle XVII. En acabar de ballar, els mateixos dansaries construïen castells de dimensions reduïdes. Amb el pas del temps, però, aquests castells es van anar deslligant de la muixeranga; fins que al segle XIX ja van aparèixer les primeres colles castelleres. Actualment, hi ha una seixantena de colles arreu de Catalunya.

Fer castells no consisteix només a aixecar torres humanes de manera ordenada, sinó que va molt més enllà. Dins d'una colla, tothom és igual. No importa l'edat, la procedència, el color de pell ni la ideologia. I és que la tradició castellera porta implícita una sèrie de valors que es transmeten de pares a fills. Valors com la igualtat, el seny, l'esforç, el caure i aixecar-se de nou i, ara més que mai, la pinya.

«Les dificultats apareixen soles. Unes vegades són errors i, d'altres, simplement circumstàncies, com diuen els grans. Però cal tornar a començar amb empena i també amb seny. Diuen que aquesta paraula, *seny*, és molt catalana, que té difícil traducció. Seria alguna cosa així com el sentit comú. I és molt assenyat, molt nostre, que a través dels castells aprenem un munt de coses. Són valors universals que descobrim ara i que ens acompanyaran sempre.»
(TELEVISIÓ DE CATALUNYA: 2012)

TELEVISIÓ DE CATALUNYA. (2012). *Enxaneta* [cd-rom]. Sant Joan Despi: Televisió de Catalunya.

Fotos: Ana T. Montes Montes

Actualment, vivim immersos en la societat de les noves tecnologies, que han suposat molts canvis en el nostre estil de vida. N'hi ha prou en veure l'interès que els adults, els adolescents i també els infants mostrem pels ordinadors, els videojocs, els mòbils o les xarxes socials. Aquests canvis són inevitables en una societat en constant evolució, però no hem de permetre que desapareguin els bons costums, les tradicions, el contacte humà, les estonetes màgiques, la imaginació, la creativitat... i, en definitiva, amb tot allò que ens fa créixer com a persones.

Fragment de la presentació de l'alcalde Miquel Àngel Martínez i Camarasa

